

1. Få slagambulanser i hele Norge!

Hvert år blir mellom 10 000 og 11000 mennesker innlagt på norske sykehus med slag. Slag er en sykdom hvor det er avgjørende at man blir behandlet raskt for å få minst mulig bivirkninger i etterkant. Et tiltak for å effektivisere behandlingen er slagambulanser. Disse er per dags dato kun tilgjengelige i Østfold og Oslo. Slagambulanser er ambulanser med innebygd CT-maskin, slik at man kan diagnostisere hjerneslaget allerede på vei til sykehuset.

AUF vil:

- Få slagambulanser i hele Norge

2. Ekstremismeopplæring for lærere

Skolen er en av de beste virkemidlene vi har for å drive forebyggende arbeid mot ekstremisme. På skolen skal elever få den samme opplæringen i fag og i samfunnet, uansett bakgrunn eller inntekt til familien. Dette er derfor også et av de mest effektive stedene å møte unge for å forebygge hat og ekstremisme. Elever i grunnskolen burde lære mer om kildekritikk, svarthvitt tankegang og viktigheten av demokratiet og fellesskapet i kampen mot hat og ekstremisme.

For at godt forebyggende arbeid mot ekstremisme i skolen skal bli mulig, trenger vi godt skolerte lærere, som både kan undervise elevene om temaet og ha kunnskap for å fange opp elever som "faller ut av samfunnet" tidligere. Lærere er tett på sine elever hver dag, og med rett opplæring vil kunne være en viktig ressurs for å forebygge ekstremisme i Norge.

AUF vil:

- Ha obligatorisk opplæring for lærere om forebygging av ekstremisme
- Lære opp lærere om hva de kan gjøre i møte med fordommer rundt seksualitet, religion eller hudfarge

3. Mer forskning på fusjonskraft

Kraftproduksjonen i verden må økes. Det merkes også her i Norge. AUF mener det burde forskes mer på Fusjonskraft. I desember 2022 kom et gjennombrudd i forskningen på fusjonskraft i USA. Det ble gjennomført en fusjonsprosess som produserte mer energi enn den måtte tilføres.

Europeisk forskning på fusjonsenergi organiseres gjennom EUROfusion-konsortimentet. Norge er ikke medlem, men det er fullt mulig å bli det fordi andre land som ikke er medlem av EU, som Storbritannia, Sveits og Ukraina er medlemmer av EUROfusion. AUF mener det er viktig at norsk industri får muligheten til å være med på forskningen innen fusjonsteknologi.

AUF vil:

- Jobbe for økt nasjonal støtte til forskningsmiljøene som kan bidra til forskningen på utvikling av fusjonsprosessen, og til deltagelse i EUROfusion.

4. Ikke overkjør lokaldemokratiet

Under Solberg-regjeringen ble flere norske kommuner tvangssammenslått. Resultatet ble en urettferdig sentraliseringspolitikk som satte by opp mot land, og svekket kommune-Norge. Gjennom stortingsvalgkampen i 2021 var vi tydelig, vi var positive til at kommuner og fylker som var tvangssammenslått kunne få splittet seg opp, dersom de lokalt ville. Dette var ikke tilfelle for kommuner som Kristiansand.

AUF må ta et tydelig standpunkt mot overkjøring av lokaldemokratiet, uansett om det skjer i by eller land. Vi kan ikke tvangsdele kommuner der lokaldemokratiet ikke ønsker det.

Om det skal gjennomføres en folkeavstemning vedrørende Kristiansand sin eksistens skal hele kommunen bli hørt, og delta i folkeavstemningen. Her bør man følge Kinn kommune sin metode, og følge et simpelt totalt flertall for eller mot oppløsning.

AUF vil:

- Høre på flertallet av høringsinnspillene og ikke støtte forslagene til endringene i fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser (inndelingslova)
- Dersom folkeavstemninger skal gjennomføres, så må alle berørte parter ha rett til å bli hørt. Etablert praksis som fra Kinn kommune skal etterfølges som eksempel.

5. Tjenestepensjon

Tjenestepensjon er en grunnleggende ordning i den norske pensjonsordningen. Det er en obligatorisk andel av lønnen som settes av til fremtidig pensjon som har til hensikt å sikre oss en økonomisk stabil alderdom. I dag er denne satsen på 2%. Alle arbeidsgivere er pliktige til å holde av minimum 2% til pensjonssparing. Ulike arbeidsavtaler mellom fagforening og arbeidsgiver gir derimot økt tjenestepensjons sats for noen.

Under LO-kongressen i 2022 ble det vedtatt å heve minstesatsen til 4%. AUF mener vi må lytte til fagbevegelsen og anerkjenne at dagens minstesats i tjenestepensjonen ikke er tilstrekkelig for å sikre alle en økonomisk stabil pensjonisttilværelse.

AUF mener det er negativt at det i vårt velferdssamfunn skal være opp til arbeidstakere å ta ansvar for egen pensjon. Det skal være fellesskapets ansvar.

AUF vil:

- Øke minstesatsen i tjenestepensjonen til 4%.

6. Bruk av pause i arbeidstid

I dag gir arbeidsmiljøloven store rom for arbeidsgiver til å dele opp pausen i arbeidstiden. Den sier at arbeidstaker har rett til 30 minutters pause om arbeidstiden er åtte timer eller mer. Det vi ser, er at arbeidsgiver ofte deler opp pausene gjennom arbeidsdagen, slik at arbeidstaker ikke får tatt en sammenhengende pause midt i arbeidstiden. AUF mener dette er noe som må unngås.

AUF vil:

- Styrke arbeidstakers rett til sammenhengende pause ved 8-timers arbeidsdag.
- Styrke arbeidstilsynets oppfølging av pauser på norske arbeidsplasser.

7. Praktikanter i norsk utenrikstjeneste

I Norge er vi stolte av norsk arbeidsliv. Vi har mange ordninger som sikrer oss et anstendig arbeidsliv der arbeidstaker har rettigheter og gode arbeidsvilkår. Sentralt i velferdsstaten vår er det en god lønn, og gode velferdstjenester som øker arbeidstakers trivsel og mulighet til å prestere på jobb. Disse tradisjonene er derimot ikke til stede i norsk utenrikstjeneste.

Mange studenter ønsker seg praktikantstillinger for å lære mer om internasjonale forhold og Norges rolle i utviklingsarbeid. Sentralt i dette arbeidet ligger støtte til å forbedre arbeidsrettighetene i andre land og motvirke utnyttning på arbeidsplassen.

I dag har praktikantstillinger i norsk utenrikstjeneste ikke pensjonsgivende inntekt, ikke rett på sykepenger, særfordeler ved yrkesskade eller foreldrepenger i løpet av praksisoppholdet. Det er forhold en vanlig arbeidstaker i Norge tar for gitt. AUF mener det er uakseptabelt at en lavinntektsgruppe som studenter er må ta til takke med slike vilkår.

AUF vil:

- Sikre anstendige vilkår for praktikanter i norsk utenrikstjeneste.
- Gi praktikanter rett på sykepenger.
- Gi praktikanter like vilkår ved yrkesskade i tjeneste i tråd med arbeidsmiljøloven.
- Gi praktikanter foreldrepenger i løpet praksisoppholdet.
- Sørge for at praktikantstillinger i norsk utenrikstjeneste får pensjonsgivende inntekt.

8. Lærlingtilskudd

Velferdssamfunnet vårt er avhengig av at alle som kan jobbe er i arbeid, men i dag står tusenvis av unge i kø for å fullføre sine utdanninger som fagarbeidere. Det i en tid vi vet vi kommer til å trenge flere fagarbeidere enn noensinne fremover.

AUF mener det er uakseptabelt at unge som vil ut i jobb ikke får muligheten til det. Da må vi gjøre det enklere for bedrifter med å ta imot lærlinger, ved å øke basistilskuddet

Vi som samfunn kan ikke tillate oss at de av oss som fremover skal gå yrkesfag ikke kan være sikre på om de får læreplass. AUF anser å øke lærlingtilskudd som en viktig del av læreplassgarantien og læreplassgarantien.

AUF vil:

- Øke basistilskudd II til 80 000 kroner i året gjennom statlig øremerking.
- Vurdere fortløpende behovet for ytterligere økning.

Vedtatt

9. Rusmiddelanalyse

Etter kriminaliseringen av tunge rusmidler var et faktum har innholdet i disse midlene forandret seg drastisk. Det ulovlige markedet tar ikke hensyn til om stoffene er "ansvarlige" eller "trygge". Her er det profitt og avhengighet som er målet.

AUF ønsker en rusreform, men et steg på veien er å introdusere rusmiddelanalyseteam i kommunetjenestene. Her vil oppgaven være å skape et lavterskeltilbud for rusavhengige der intensjonen er å analysere doseringen for å identifisere farlige elementer, og finne ut hva stoffet faktisk inneholder. Dette kan bidra til tryggere rusbruk for de av oss som sliter aller mest, og luke ut dødelig innhold, samt gi mer kunnskap om rusmidlene og dets opphav.

AUF vil:

- Gi kommunene øremerkede midler til å opprette egne rusmiddelanalyseteam.
- Gi instruks om at tilbudet skal være et lavterskeltilbud for rusavhengige.
- Tjenesten skal være anonym og skal fungere som et helsetilbud for innbyggerne i kommunen

10. Arbeidstilsynet og offentlige aktører

Vår bevegelse foretrekker offentlig kontroll i mange sektorer. Dét fordi vi mener, og vet, at offentlig ansvar for viktige samfunnsfunksjoner er mest effektivt, og at arbeidsforholdene er ryddigere.

Likevel så er ikke arbeidsforhold optimalt i offentlig sektor. I 2020 ble det avdekket totalt 40 000 brudd på overtidsbestemmelsene ved Nordlandssykehuset, men det ble ingen anmeldelser fra Arbeidstilsynet. Samtidig straffes private aktører hardt ved brudd på arbeidsmiljøloven. AUF mener en slik forskjellsbehandling er uheldig og røkter ved tilliten om likebehandling.

I det private er det også store forskjeller på hvem som møter konsekvenser for sine brudd på arbeidsmiljøloven. Utelivs- og restaurantbransjen, og bygg- og anleggsbransjen er to områder der

brudd på lover og regler foregår ofte. AUF mener Arbeidstilsynet må gå hardere til verks for å motvirke lovbrudd og sosial dumping.

AUF vil:

- Styrke Arbeidstilsynets innsats mot offentlige aktører for å sikre likebehandling og at arbeidslivets bestemmelser følges til det fulle.
- Styrke Arbeidstilsynets innsats mot lovbrudd og sosial dumping i utelivs- og restaurantbransjen, og bygg- og anleggsbransjen.

11. Rettssikkerhet til norske barn

I 2011 gjorde FNs Barnekonvensjon det mulig for barn og enkeltpersoner å melde overtredelser på Barnekonvensjonen direkte til FNs barnekomité. Dette gjør det mulig for Barnekomitéen å avgjøre om saken bør undersøkes videre. Denne muligheten for barn til å ta kontakt med Komitéen selv er sikret gjennom tredje tilleggsprotokoll, artikkel 13 og 14, i barnekonvensjonen.

Under råd fra Erna Solberg sin regjering besluttet Stortinget i 2017 å ikke ratifisere denne tilleggsprotokollen. Denne avgjørelsen ble tatt til tross for protester blant UNICEF, Redd Barna, Norges institusjon for menneskerettigheter og Barneombudet.

Dette vil si at de brudd som blir gjort i Norge på barnekonvensjonen ikke kan fremmes på andre arenaer enn norske domstoler. Man må være fylt 18 år for å fremme saker inn for norske domstoler.

I en høringsuttalelse fra Barneombudet står det at "Barneombudet har over mange år påpekt at tilsynsordningene ikke er gode nok til å ivareta barns rettssikkerhet. Dette gjelder både individuelle klager og det generelle tilsynsarbeidet."

"Barneombudet er bekymret for at barn i Norge mangler effektive rettsmidler for å få prøvd om deres rettigheter blir oppfylt. Barn er i liten grad part i egen sak, og har dermed ingen rettslig handleevne i sin egen sak." Dette skriver Barneombudet i sin nyeste rapport til FNs Barnekomité.

AUF vil:

- Sikre norske barns rettssikkerhet
- Ratifisere den tredje tilleggsprotokollen til barnekonvensjonen

12. Farlig retorikk i Balkan

På midten av 90-tallet førte uroligheter og spenninger mellom Kosovo og Serbia til at kosovoalbanske separatister startet kampen for frigjøring fra de serbiske styresmaktene. Vold og overgrep fra Serbia

sin side førte til at konflikten eskalerte og ble vanskelig å løse med fredelige midler. NATO, med USA i spissen, sendte bombefly i det som ble en omfattende krig i 1999.

Kosovo erklærte seg som en selvstendig stat i 2008. Uavhengigheten er omstridt, men over halvparten av FNs medlemsland (inkludert Norge) anerkjenner Kosovo som en selvstendig stat. Siden Russland har vetorett i FNs sikkerhetsråd, har Kosovo hatt vanskeligheter med å få innpass som medlem i FN. Dette til tross for at over hundre av FNs 193 medlemsland nå anerkjenner Kosovos suverenitet.

De siste årene har vært preget av økt spenning i Kosovo-konflikten. Det er det uløste spørsmål knyttet til den serbiske befolkningen nord i Kosovo som er kilden til uroen. Nylig startet igjen kamper mellom væpnede etniske serbere og politi nord i Kosovo. I flere områder nord i landet er befolkningen overveiende etnisk serbisk. NATO har bestemt seg for å sende flere soldater til Kosovo etter den siste tidens uro. Alliansens medlemsland er dypt bekymret for situasjonen, opplyser de.

I tillegg burde bekymringen for at Russland jobber for å etablere en ny militær front på Balkan settes mer på dagsordenen. For i skyggen av krigen i Ukraina ser vi nå en skremmende utvikling i Kosovo. Russland motiverer sine allierte til å tro at de kan komme unna med en høyrenasjonalistisk populisme som i verste fall kan resultere i kamphandlinger. Det er urovekkende for sikkerhetssituasjonen i Europa.

AUF markerer sitt standpunkt i den pågående Kosovo-saken, og det er at vi står på at Serbia er nødt til å anerkjenne Kosovos selvstendighet og at vi støtter Kosovo i sin kamp for internasjonal anerkjennelse. Vi mener det må fokuseres på den uløste situasjonen knyttet til den serbiske befolkningen nord i Kosovo og bidra til å finne fredelige løsninger på disse spørsmålene.

Samtidig bør vi være oppmerksomme på den økte spenningen i regionen og bekymringen for Russlands rolle. Det bør jobbes aktivt for å løfte saken i FN hvis situasjonen ikke bedrer seg, samtidig som vi vurderer muligheten for sanksjoner mot Serbia, spesielt hvis de opprettholder olje- og gasshandel med Russland. I tillegg har AUF en tydelig posisjon mot høyrenasjonalistisk populisme og russisk innflytelse i Balkan, og hever dette som en sentral bekymring for sikkerhetssituasjonen i Europa. Norge må klart kommunisere at Serbias handlinger bryter med folkeretten, og vi kan ikke tolerere at de lar seg inspirere av Putins aggressive angrepskrig og retorikk.

AUF støtter:

- Kosovo i sin kamp for internasjonal anerkjennelse, og ønsker å fortsette løfte spørsmålet i diverse FN-organer
- En fordømmelse av volden og overgrepene fra væpnede serbiske grupper
- En fordømmelse av Serbias involvering i kampene mellom de serbiske væpnede gruppene og kosovisk politi
- NATO i deres bestutning om å sende flere soldater til Kosovo
- Å vurdere sanksjoner mot Serbia med mindre situasjonen i Kosovo forbedrer seg, og man i tillegg fortsetter den russiskvennlige tonen i utenrikspolitikken

13. Bussrett til alle skoleelever

Mange skoleelever bruker bussen for å komme seg til og fra skolen, dette er veldig viktig for alle som bor i utkantene, slik at de enkelt kan komme seg til skolen. Bussen er for mange for dyr, og det skaper forskjeller mellom de som har råd til og betale og de som ikke kan. Vi vil at ungdommer, elever, lærlinger og studenter skal prioriteres først når det kommer til å gjøre kollektivtransporten gratis.

AUF vil:

- At ungdommer, elever, lærlinger og studenter skal prioriteres når bussen blir billigere.

14. Forslag : Skatteparadiser og banker

Hvert år tappes verdenssamfunnet for flere hundre milliarder kroner til skatteparadiser. Noe som hindrer sårbare land i å utvikle seg, og er med på å knuse velferden. Systemet som er i dag fungerer ikke, og har ikke kapasitet til de som tar pengene ut i skatteparadiser. Systemet klarer heller ikke å finne ulovlige finansiering. Det er behov for et omfattende internasjonalt rettssystem, og Trøndelag har potensial til å spille en betydelig rolle i utviklingen av systemer som særlig bankene kan dra nytte av.

AUF vil:

- Ha «skatte-etterforsker» gruppe i bankene.
- Endre dagens system for hvordan penger overføres til de skjulte.
- Innføre en ny internasjonal minimumsskatt for verdens milliardærer tilsvarende 2% av deres formue
- Tette smutthullene på skattleggingen av multinasjonal profitt og øke raten fra 15 til 25%

Forslag 15. Elektronisk legitimasjon for innlogging på sosiale medier

De aller fleste sosiale medium, blant annet Facebook, Instagram, Snapchat og TikTok, har 13 års aldersgrense. Likevel viser tall fra Medietilsynet at over 3 av 4 mellom 9 og 12 år er på sosiale medier. Folk bør skjermes fra skjermen, og derfor er krav om elektronisk legitimasjon ved innlogging på sosiale medier en god idé.

Algoritmene er designet for å holde oss på appene så lenge som mulig. Gjennom appene får vi etterlenget bekreftelse, og umiddelbar underholdning er kun et tastetrykk unna. Vi må imidlertid ikke glemme baksiden av medaljen: Appene er designet for å gjøre oss avhengige, de svekker konsentrasjonsevnen vår, og etter deres inntog er vår psykiske helse svekket betraktelig.

Et annet argument for innlogging med elektronisk legitimasjon er at det vil bidra til å bekjempe svindel, spredning av falsk informasjon, hatefulle kommentarer og mobbing. Dette skjer i dag i stor grad gjennom anonyme eller falske profiler, noe et krav om elektronisk legitimasjon ved innlogging vil kunne begrense.

Vi er en hel generasjon med testkaniner, og vi aner ikke hva konsekvensene vil bli. Å innføre en reell aldersgrense handler ikke om teknologioptimisme, men er et viktig inngrep som vil komme framtidens generasjoner til gode.

AUF vil:

- innføre krav om elektronisk legitimasjon ved innlogging på sosiale medier slik at man sikrer en reell aldersgrense.
- Styrke politiets arbeid mot overgrep på nett, netthat og ulovlige apper
- Styrke opplæringen i grunnskolen innen kritisk tenking og nettvett

Forslag 16. Vernede kulturminner og kulturmiljø

Norge har per dags dato 13 vernede kulturmiljøer. De vernede kulturmiljøene har som oppgave å bevare miljøer som har en viktig historisk og/eller kulturell tilknytning til Norge, slik at folk i fremtiden kan besøke dem og lære om norsk kulturarv. Norge har også om lag over 190.000 kulturminner, med alt fra Stiklestad kirke til Oslo Børs. Kulturminnene har som oppgave å bevare små minner av menneskelige spor i naturen og samfunnet.

Kulturminner og kulturmiljø er noe av det viktigste vi har i Norge, siden de forteller oss om hvordan vi levde før. De kan fortelle oss om hvordan det var å bo i en by i slutten av 1800 tallet med å bevare Trehusbyen Levanger, eller de kan fortelle oss hvordan det var å være fisker på et fiskevær gjennom fredningen av Sør-Gjæslingan i Nærøysund. Det å kunne se tilbake på fortiden er nyttig når man skal skissere fremtiden rundt en befolkning.

Flere kommuner bør ta initiativet for å frede og bevare kulturminner i lokalmiljøet. Hvis en kommune beholder gamle bygg fylt av tradisjoner og minner fra en annen tid, så skaper det et engasjerende læringsgrunnlag der skolene lokalt kan bruke dem for å fortelle om fortiden til elevene.

AUF vil:

- Legge til rette for at flere kommuner kan få fredet og vernet lokale kulturminner og kulturmiljøer.

- Legge til rette for at skoler skal aktivt kunne ta i bruk lokale kulturminner og kulturmiljøer i læringen.

17. Studenter i praksis

Praksisperioder er en viktig del av utdannelsen til studenter innen ulike fagfelt for å kunne sikre at studenter er godt forberedt til arbeidslivet. Under praksisperioder jobber studenter i 100% innenfor det yrket studiet er relevant for. Dette betyr at man i praksisperioden ikke har tid, kapasitet eller ressurser til å kunne jobbe i en deltidsjobb. Frem til studiestøtten utvides slik at studenter ikke trenger å jobbe ved siden av studiene, må vi sikre at studenter ved studier med praksisperioder ikke belastes økonomisk. AUF vil derfor at stipendet for studenter økes i praksisperioder for å kompensere for den manglende muligheten til å arbeide ved siden av studiene.

AUF vil:

- At studenter ved studier med praksisperioder skal få økt stipend i praksisperioden for å kompensere for den manglende muligheten til å arbeide ved siden av studiene

Forslag 18: Landbrukssentraler i kommunene

Til tross for momsfritak er landbruksutstyr dyrt. Spesielt det nyeste utstyret som er mer klimavennlig og effektivt. Dette har ikke den gjennomsnittlige bonden råd til. Skal vi få med landbruket på det grønne skiftet, må vi legge til rette for bærekraftig bruk av jord og skog.

Dette innebærer at midler fra landbruksoppgjøret går til "landbrukssentraler" i kommuner som kan sies å være landbrukskommuner. Landbrukssentralene skal ha nytt utstyr som bønder kan leie billig og drive grønnere og mer effektivt enn med gammelt utstyr som de har råd til. Midler fra landbruksoppgjøret skal hvert år gå til innkjøp av slikt utstyr som har lavt klimaavtrykk og effektiviserer landbruket. Dette innebærer at landbruksoppgjøret må bli enda høyere enn det har vært før for å kompensere for innkjøpet av dette utstyret.

AUF vil:

- Opprette landbrukssentraler som kan leie ut nytt utstyr til bønder i landbrukskommuner
- Jobbe for et enda høyere landbruksoppgjør, hvor bøndene sitter igjen med mer av pengene

Forslag 19: Satsing på nye idrettstilbud

Det er stor variasjon i idrettstilbud mellom kommunene i Norge. AUF mener at uansett hvilken kommune du bor i, skal du ha mulighet til å velge mellom flere idrettstilbud. Derfor vil AUF at alle kommuner skal få øremerkede midler fra staten til å utvikle idrettstilbudet.

AUF mener at alle skal ha mulighet til å delta på et idrettstilbud uavhengig av hvor stor lommebok man har. Derfor vil AUF at nye idrettstilbud som blir startet opp med den statlige ordningen skal være gratis.

AUF vil:

- At kommuner mottar øremerkede midler til satsning på nye idrettstilbud forutsatt at tilbudet blir gratis

Vedtatt

Forslag 20: Vest-Papua

Siden Indonesia annekterte Vest-Papua i 1969 er det estimert at over 500 000 mennesker har dødd i kampen for uavhengighet. Vest-Papua er en provins vest på øya Papua Ny-Guinea og var hovedsakelig bosatt av ulike melanesiske stammer før Indonesia invaderte i 1969. I dag utgjør denne gruppen kun halvparten av befolkningen.

Vest-Papua er et landområde som er rikt på mineraler som gull og kobber, og siden 1967 har gruveselskapet McMoRan drevet verdens største kobbergruve nettopp her. Områder har også verdens største gullforekomst med en estimert verdi på 500 milliarder kroner. Til tross for dette er befolkningen noen av de fattigste i verden. Fordi de daglige blir frastjålet sine ressurser og landområder. Indonesia utfører jevnlig enorme voldtekter, overgrep, bombing og masse mord mot den papuanske sivilbefolkningen for å holde på kontrollen.

Vi i AUF kan ikke akseptere at slike menneskerettighetsbrudd foregår. Derfor må vi presse på for å få slutt på folkemordet slik at urfolkene i Vest-Papua kan få tilbake landet sitt og livene sine tilbake.

AUF vil:

- Stå i solidaritet med frihetsforkjempere og kampen for demokrati i Vest-Papua.
- Jobbe for at Vest-Papua skal bli et eget land.

Forslag 21. PMDD og kvinnehelse

PMS er en sykdom mange kvinner har som blant annet fører til store smerter i sammenheng med

mensen. Sykdommen kan føre til både fysiske og psykiske plager. PMDD er en underkategori til PMS som er enda mer alvorlig enn vanlig PMS.

Sykdommen kan blant annet føre til dehabiliterende psykiske lidelser som depresjon og angst. I noen tilfeller lever kvinner med PMDD med suicidale sykluser i sammenheng med menstruasjon.

Dessverre vet vi veldig lite om hva som forårsaker PMDD, hvordan vi kan oppdage det og hvordan det kan behandles. I likhet med andre kvinnesykdommer har det vært lite forskning på området. For å gjøre det enklere å hjelpe kvinner som lever med PMDD og andre kvinnesykdommer er vi nødt til å forske mer på området og gjøre informasjon lettere tilgjengelig både for leger og de som rammes av sykdommen.

Regjeringen har de siste årene bevilget mer penger til kvinnehelseforskning. Dette er bra, men for å gjøre opp for manglene forskning gjennom hele historien må denne ordningen videreføres og styrkes ytterligere. I tillegg er det viktig at helsepersonell får tilgang på ny informasjon om temaet. Fordi det er lite informasjon om kvinnesykdommer tilgjengelig i dag må mange ty til internettformuer som kvinneguiden. Dette er vanskelig å navigere og gir ikke alltid riktig informasjon. For å gjøre trygg og god informasjon tilgjengelig for både helsepersonell og de som rammes må det lages en statlig kvinnehelseportal.

Mange kvinner opplever å ikke bli trodd av legene sine, og i noen tilfeller blir de også latterliggjort for å ikke tåle "normal" smerte. Ingen skal trenge å ha denne typen opplevelse når de oppsøker hjelp. Vi må gjøre det enklere for de som opplever dette å få hjelp til å snakke med noen som har kompetanse på området.

AUF vil:

- Regjeringen skal fortsette å satse på kvinnehelse ved å øke bevilgningen til kvinnehelseforskning
- Det skal bli lettere for helsepersonell å etterutdanne seg innenfor kvinnehelse
- Kurs innenfor kvinnehelse skal gjøres lettere tilgjengelig for helsepersonell, spesielt for fastleger
- Det skal forskes mer på PMDD, PMS og endometriose
- Informasjon om PMDD og endometriose skal bli lettere tilgjengelig
- Det skal etableres en statlig informasjonskanal for kvinnehelse
- Det skal bli lettere for kvinner som opplever å ikke bli trodd og/eller latterliggjort av leger på kvinnehelse å få hjelp til å bytte fastlege
- Kvinnehelse skal legges inn i seksualundervisningen i læreplanen

Forslag 22: Intersex

Det anslås at mellom 2 til 4 prosent av Norges befolkning blir født med atypiske kjønnskaristika - også kalt intersex. Interseksualitet er et samlebetegnelse på flere fenomener, hvor kroppen enten ved

fødselen og/eller i pubertetsutviklingen ikke samsvarer med de to vanlige kjønnskategoriene jente/gutt og kvinne/mann. Noe ganger er dette synlig på utsiden, som for eksempel at personen har penis og utvikler bryster i tillegg.

For personer med atypiske kjønnskaristika fra fødselen korrigeres ofte i svært lav alder til jenter. En slik operasjon kan få store konsekvenser for en persons seksualitet. Dette har spesielt kommet til uttrykk ved at personer som er født intersex har større sannsynlighet med å være usikker på sin identitet ved et senere tidspunkt i livet.

AUF i Akershus mener at personer født med atypiske kjønnskaristika skal ha ansvar for egen kjønnsidentitet og om de vil operere seg eller eventuelt forbli i interkjønntilstanden. Små barn kan ikke ta en slik avgjørelse, og AUF i Akershus ønsker derfor et generelt forbud mot kirurgi som ikke er medisinsk nødvendig, til barnet blir gammel nok til å bestemme sin egen seksualitet.

AUF vil at:

- Et generelt forbud mot kirurgi som ikke er medisinsk nødvendig på barn med interkjønntilstand innføres frem til barnet er modent nok til å ta stilling til det selv og at foreldrene får opplæring og trygges for en slik utsettelse
- Myndigheter utvikler retningslinjer for helsepersonell og intersex- barns foreldre, som sikrer utsettelse av medisinsk og kirurgisk behandling inntil barnet har tilstrekkelig alder og modenhet til å delta i beslutninger.

Forslag 23. Bilhold og bildeling

310 kg av de årlige private utslippene fra transport kommer fra produksjonen av biler. 85% av husholdningene i Norge eier i dag en eller flere biler. Siden 2000 har antall biler i Norge økt med over en million biler, i tillegg til at bilene har blitt større, tyngre og mer lukseriøse. Skal vi lykkes med en helhetlig klimaomstilling av transportsektoren, må vi ta hensyn til den globale klimaeffekten transporten vi bruker vil ha.

Selv om elektrifiseringen av biler gir utslippskutt i Norge, så vil import av flere og større biler bidra til økte utslipp globalt. Vi trenger politikk som kan fase ut fossile biler, og gjøre det mer attraktivt å velge el-biler. Dette kan vi ikke oppnå om vi samtidig gjør det mulig for flere å leve uten bil, gjennom at flere deler på bilene gjennom bildeling, gjennom at bilene blir mindre igjen, og gjennom innkjøpsvirkemidler hvor vi stiller høyere miljøkrav til bilprodusentene. Samkjøring er en enkel form for delingsmobilitet som gir stor miljøgevinst i områder med dårlig utbygd kollektivtransport. I tillegg til at det kan organiseres enkelt av arbeidsplasser, så lenge man er villig til å endre vaner og holdninger.

AUF i Akershus mener vi trenger virkemidler som gjør det mer attraktivt å velge å dele bil, fremfor å eie egen bil. Virkemidler som begrenser innkjøpet av nye biler og reduserer miljøbelastningen vil være et viktig steg for å redusere klimagassutslipp og for å skape et sunnere bomiljø for alle.

AUF vil:

- Reservere en økende andel parkeringsplasser i byer og bynære områder til bildeling, hvor det skal være lademuligheter for de som samkjører
- Etablere kampanjer for samkjøring på arbeidsplasser.
- Gjøre årsavgiften progressiv basert på antall biler i husholdningen, der kollektiv-og bildelingstilbudet er tilstrekkelig utbygget
- Tilby rabattordninger på kollektivtransport og bildeling for bilfrie husholdninger, som ble gjort i Luxembourg.
- Utvikle lokale, tilpassede mobilitetsløsninger i distriktene som kombinerer delingsmobilitet med kollektivtransport.

Forslag 24 Fritt Palestina

7. oktober 2023 gjennomførte Hamas et terrorangrep i Israel. AUF fordømmer volden, og er tydelige på at vår tro på en tostatsløsning går gjennom troen på ikke-vold. Nedslaktingen av sivile i Israel kan ikke forsvares, og AUF fordømmer terroren begått av Hamas.

AUF mener både israelere og palestinere har rett til å leve frie liv i trygghet for krig og terror. Det må derfor tas et kollektivt internasjonalt ansvar for å sikre en våpenhvile og arbeidet med å sikre en varig fredsløsning må intensiveres.

Palestinerne må få frihet, og dette må skje gjennom ikke-vold. Den palestinske frihetskampen har i flere tiår vært preget av ikke-voldelig motstand mot det israelske apartheid-regimet. AUF støtter palestinernes rett til sitt eget land, og står i solidaritet med den ikke-voldelige frihetsbevegelsen i Palestina.

I tillegg til luftangrep mot Gaza har Israel gjennomført full blokade av Gaza, og har stengt all tilgang på strøm, mat, vann, livsnødvendige medisiner og drivstoff. Israel har angrepet sivile palestinere på Gaza. Flere tusen er drept, halvparten av dem er barn.

Israel utfører nå folkerettsbrudd, krigsforbrytelser og et mulig folkemord mot palestinere på Gaza. En kollektiv avstraffelse av sivilbefolkningen på Gaza er ulovlig og strider mot folkeretten og illustrerer i all sin tydelighet hvilken makt Israel har over okkuperte palestinere på Gazastripen. AUF krever at blokaden oppheves, og at hjelpen til palestinere slipper frem.

Norge må ta en lederrolle internasjonalt for å sikre en varig fredsløsning som sikrer israelere og palestinere rett til å leve frie liv i trygghet. Dette må skje gjennom en tostatsløsning, og denne må finne sted etter prinsippet om ikke-vold.

Samtidig fortsetter kampen for et fritt Palestina. Norge bør derfor umiddelbart anerkjenne Palestina som egen stat, og fortsette mobiliseringsarbeidet for at også flere skal gjøre dette. Kampen for et fritt Palestina fortsetter.

AUF vil:

- Hamas sin terror mot sivile må fordømmes. Terrorangrep mot sivile er ikke frihetskamp.
- Norske myndigheter må fordømme alle drap på sivile.
- Norge må ta ansvar og styrke sin internasjonale innsats mot den folkerettsstridige okkupasjonen av Palestina.
- Israel må heve blokaden av mat, vann, medisiner, strøm og drivstoff inn til Gaza.
- Frem til blokaden oppheves, må det opprettes en humanitær korridor til Gaza i tråd med FNs krav.
- Norge skal øke bistanden til Palestina med tre milliarder , og Norge må være en garantist dersom andre land kutter i sin støtte. Norge må fortsette å øke den humanitære støtten til Gaza.
- Det internasjonale storsamfunnet må ta ansvar for å hindre kollektiv gjengjeldelse mot sivile palestinere.
- Norge skal ta imot minst 3000 flyktninger fra Palestina
- Norge må ta et stort ansvar for å få i gang fredssamtaler, og en prosess som ender i at Palestina får sin selvstendighet.
- Norge skal gjennomføre økonomisk, akademisk, politisk og kulturell boikott av Israel inntil en reell fredsavtale legger til grunn en tostatsløsning med et fritt, sammenhengende og selvstendig Palestina forekommer.
- Norge skal fortsette å ta til ordet for våpenhvile
- At den norske regjeringen umiddelbart skal anerkjenne Palestina som en selvstendig stat

Forslag 25. AUFs Krav til COP 28

Mot slutten av 2023 skal det arrangeres nok et klimatoppmøte, denne gang i Dubai. Norge skal igjen delta i viktige klimadebatter med land fra hele verden. Arbeiderpartiet sitter i dag i regjering og har et større ansvar for å sikre gode kompromisser og være fremoverlent i diskusjoner på COP 28. Et av årets sentrale temaer på COP vil være utfasing av fossile brensler, derfor vil dette møtet kunne være en avgjørende mulighet for Norge å bevise overfor verden om man er en klima-nasjon eller ikke.

AUF mener det er viktig at Norges utsendinger har med seg et tydelig mandat fra oss på hvilke saker som vi mener har høy prioritet inn i forhandlingene. Av den grunn har vi utformet en 7-punkts oversikt over AUFs prioriteringer til COP 28.

AUF mener Norge må:

1. Forplikte seg til en effektiv og rettferdig utfasing av fossile brensler og inngå allianser med andre fossil-nasjoner om det samme

2. Forplikte seg til ingen ny utvikling av fossile brensler og ta til ordet for det samme globalt
3. Forplikte seg til å øke klimafinansieringen til utviklingsland, samt arbeide for at flere land gjør det samme
4. Forplikte seg til et nasjonalt mål for karbonfangst og lagring og stille samme krav til andre land med høye utslipp
5. Ta til ordet for å halvere globale utslipp innen 2030 sammenlignet med 2019-nivået (kutte 8 prosent per år)
6. Ta til ordet for minst 70 % andel fornybar i global kraftproduksjon innen 2030
7. Ta initiativ til et internasjonalt samarbeid som skal arbeide aktivt med klimaflyktning-spørsmålet og jobbe for at klimaflyktninger legges til i flyktningkonvensjonen

Forslag 26. Regnskap

For fylkeslag som har egen regnskapsfører i dag skal det være en reell mulighet for å få dispensasjon dersom fylkeslagets økonomiske situasjon tilsier det. Når det gis dispensasjon er både sentralstyret og fylkeslaget forpliktet til å følge opp den økonomiske situasjonen med mål om bytte til felles regnskapsfører